

ZIŅOJUMA PAR IETEKMI UZ CIETUŠO SASTĀDĪŠANA

Šī brošūra mēģina atbildēt uz jautājumiem, kurus cilvēki visbiežāk uzdod par Ziņojuma par ietekmi uz cietušo sastādīšanu. Tajā nav aprakstītas visas iespējamās situācijas un tā nesniedz juridiskus padomus. Ja jums nepieciešama juridiska konsultācija, jums jāvēršas pie juriskonsulta.

Publikācija izdota sadarbībā starp:

1. KAS IR ZIŅOJUMS PAR IETEKMI UZ CIETUŠO?

Ja jūs esat nozieguma upuris, jūs noteiktos apstākļos varat sniegt Ziņojumu par ietekmi uz cietušo. Ziņojums par ietekmi uz cietušo ir jūsu vārdos izteikts pārskats par ietekmi, kādu noziegums uz jums atstājis. Piemēram, jūs varat būt cietis no fiziska ievainojuma, ietekmēts psiholoģiski vai guvis finansiālus zaudējumus.

2. KĀPĒC TAS IR SVARĪGS?

Ziņojums palīdz tiesnesim saprast ietekmi, kādu noziegums atstājis uz jums. Pēc tam tiesnesis to var ņemt vērā, lemjot par to, kādu sodu piesprieš vainīgajam.

3. KAS VAR SNIEGT ZIŅOJUMU PAR IETEKMI UZ CIETUŠO?

Ziņojumu par ietekmi uz cietušo var sniegt sekojoši cilvēki:

- noziegumā cietušais
- nozieguma rezultātā miruša, slima vai nespējīga cietušā ģimenes loceklis
- cietušais, kurš ir jaunāks par 14 gadiem, vai viņa vecāki vai aizbildņi
- cietušais, kuram ir garīgās veselības traucējumi, vai kāds viņa ģimenes loceklis

Tāds vecāks, ģimenes loceklis vai aizbildnis, kurš atzīts par vainīgu nozieguma izdarīšanā pret cietušo, nevar cietušā vārdā sniegt Ziņojumu par ietekmi uz cietušo.

4. VAI ZIŅOJUMS PAR IETEKMI UZ CIETUŠO IR ATĻAUTS VISĀS KRIMINĀLLIETĀS?

Nē. Likums nosaka, ka Ziņojumu par ietekmi uz cietušo var iesniegt lietās, kas ietver seksuālus noziegumus vai vardarbību, ja uzbrucējs ir atzīts par vainīgu. Par vardarbīgiem tiek uzskatīti arī tādi noziegumi, kuros cietušajam izteikti vardarbības draudi. Ziņojums par ietekmi uz cietušo var tikt atļauts arī citos gadījumos, ja tiesnesis to uzskata par atbilstošu, piemēram, ja noticis letāls ceļu satiksmes negadījums.

5. VAI MAN IR JĀSNIEDZ ZIŅOJUMS PAR IETEKMI UZ CIETUŠO?

Ja jums ir tiesības sniegt Ziņojumu par ietekmi uz cietušo, jūs varat izvēlēties, vai darīt to vai nē. Ja jūs izvēlaties nesniegt Ziņojumu par ietekmi uz cietušo, tiesnesis uzskatīs, ka noziegums jūs nekādi nav ietekmējis.

6. KAD ES VARU SNIEGT ZIŅOJUMU PAR IETEKMI UZ CIETUŠO?

Jūs varat sniegt Ziņojumu par ietekmi uz cietušo pēc tam, kad noziedznieks ir tiesā atzīts par vainīgu, bet pirms tiesnesis pieņem lēmumu par sodu.

7. KO ES VARU SACĪT SAVĀ ZIŅOJUMĀ PAR IETEKMI UZ CIETUŠO?

Ziņojums par ietekmi uz cietušo ir jūsu iespēja pastāstīt tiesai, kā noziegums ir jūs ietekmējis. Jūs varat pieminēt:

- fiziskas vai psiholoģiskas traumas, ko esat guvis
- ka jūtaties neaizsargāts un iebiedēts

- ka vairs nejūtaties droši
- ietekmi uz savu ģimeni
- kā pēc notikušā mainījusies jūsu ikdienas dzīves kvalitāte
- finansiālus zaudējumus, ko esat guvis nozieguma rezultātā

Jūs nedrīkstat izteikt savas domas vai izjūtas par noziedznieku vai teikt tiesnesim, kādu sodu, jūsuprāt, vainīgais būtu pelnījis.

8. VAI MAN KĀDS VAR PALĪDZĒT SASTĀDĪT ZIŅOJUMU PAR IETEKMI UZ CIETUŠO?

Ziņojums par ietekmi uz cietušo ir jūsu iespēja **saviem paša vārdiem** pastāstīt, kā noziegums ir jūs ietekmējis. Ir būtiski, lai neviens cits neietekmētu to, ko sakāt savā Ziņojumā, un nerakstītu Ziņojumu jūsu vietā. Šajā brošūrā iekļautajai informācijai vajadzētu palīdzēt jums Ziņojuma sastādīšanā.

9. KĀ ES VARU SNIEGT ZIŅOJUMU PAR IETEKMI UZ CIETUŠO?

Ziņojumam par ietekmi uz cietušo nav noteiktas formas. Jūs ziņojumu varat rakstīt ar roku vai datoru. Kad tas ir pabeigts, iesniedziet to Gardai. Sev jūs varat saglabāt kopiju.

10. KAS NOTIEK AR MANU ZIŅOJUMU PAR IETEKMI UZ CIETUŠO?

Tikko jūs iesniedzat savu Ziņojumu Gardai, tas kļūst par daļu no lietas pierādījumiem. Tas nozīmē, ka jūsu Ziņojumu par ietekmi uz cietušo var redzēt apsūdzības puse, aizstāvības puse, Gardai un tiesa. Jūsu Ziņojuma par ietekmi uz cietušo kopijas netiek dotas nevienam citam. Tomēr jūsu Ziņojuma satura detaļas var tikt publicētas medijos, izņemot ja to aizliedz tiesnesis.

11. VAI MAN VAR UZDOT JAUTĀJUMUS PAR MANU ZIŅOJUMU PAR IETEKMI UZ CIETUŠO?

Jā. Ja jūs iesniedzat rakstisku Ziņojumu par ietekmi uz cietušo, tiesa vai aizstāvības puse var uzdot jums jautājumus par Ziņojuma saturu, lai noskaidrotu atsevišķas niansas. Ja jūs tiesai sniedzat mutisku Ziņojumu par ietekmi uz cietušo, tiesa, apsūdzības puse vai aizstāvības puse arī var uzdot jautājumus par to, ko jūs sakāt.

12. VAI TIESA VAR LŪGT PROFESIONĀLA VIEDOKLI PAR TO, KĀ NOZIEGUMS IR MANI IETEKMĒJIS?

Jā. Tiesa var pieprasīt, lai jūsu stāvokli novērtē profesionālis, piemēram, psihologs. Tas notiek tikai dažos gadījumos, piemēram, seksuālas vardarbības lietās. Ja tiesa jūsu lietā ir izvīzījusi tādu prasību, Gardai izskaidros jums procedūru. Profesionālis tiksies ar jums, lai runātu par to, kādu ietekmi noziegums uz jums atstājis. Pēc tam viņš rakstīs tiesai **Atskaiti par ietekmi uz cietušo**, kurā izteiks savu viedokli par nozieguma ietekmi uz jūsu dzīvi. Tas ir atsevišķs ziņojums no Ziņojuma par ietekmi uz cietušo, ko jūs iesniedzat pats.

PAPILDUS INFORMĀCIJA

Ja vēlaties uzzināt vairāk par Ziņojumu par ietekmi uz cietušo, skatiet 2010.gada Kriminālprocesa likuma 4.daļu, kam iespējams piekļūt Irish Statute Book mājaslapā www.irishstatutebook.ie.

Publikācija izdota sadarbībā starp: